KORSFESTET , DØD OG BEGRAVET - FOR NED TIL DØDSRIKET

A.O.Halås 2012 (www.nri-imf.no)

1) INNLEDNING

I den apostoliske trosbekjennelsen sier vi følgende om vår tro på Jesus: *"korsfestet, død og begravet, for ned til dødsriket…"*. Dødsriket er omtalt 85 ganger i GT og 10 ganger i NT og er en viktig del av den kristne tro. Dødsrikets historie fortelles i Bibelen i 4 epoker.

Dødsriket er ikke det samme sted som fortapelsen/helvete. Fortapelsen er det evige fengsel Gud har sett seg nødt å lage for djevelen og hans engler. Dødsriket er stedet hvor de døde samles i påvente av den endelige oppstandelse og dom. Det er først etter "dommedag" at noen blir kastet i fortapelsen. *Åp 20, 7-15* *Matt 25,41*

2) EPOKE 1 - DØDSRIKET FØR LANGFREDAG

Dødsriket skildres som et umettelig uhyre i GT, det sluker slektsledd etter slektsledd. Der havner menneskets sjel og ånd etter døden (kroppen legges i graven). Her samles alle uavhengig av status, nasjonalitet, religion, rase, gjerninger .

Ord.sp. 27,30 Jes 5,14 Job 30,23 Samle 89,49 Jes 38,10 1. Mos 42,38 Salme 9,18

- en bevist tilværelse *Jesaja 14,9*
- en skyggetilværelse/halvsøvn *Job 10,21*
- stillhet (halvsøvn) *Salme 88,11-12*
- "glemselens bolig" *Job 14,13 og Fork. 9,5*
- ingen kraft og velsignelse *Salme 88,4-5*
- ingen kunnskap om det som skjer på jorden *Fork. 9,5 og Salme 88,12-13*
- ingen takk, glede, lovsang *Salme 115,17*
- ingen tenker på Gud *Salme 6,6*
- et midlertidig sted før den endelige dom *Dan 12,1 og 13 Jes 25,8 Job 19, 15 f.f.*
- et konkret sted, ikke bare et symbolsk uttrykk *Ord.sp. 15,24 Salme 49,15 Esek 26,20*

De som er i dødsriket er bevisste, men samtidig fullstendig passive. Det er et "midlertidig" sted i påvente av Guds dom. Det er et fysisk og konkret sted som omtales som "der nede" (så langt unna Guds himmel "der oppe" som det er mulig å komme). Samtidige er "der nede" ikke noen geografisk plassering .

Daniel 12,1 og v 13 Jes 25,8 Job 19, 15 – 27 Ord.sp 15,24 Salme 49,15 Esekiel 26,20 (Joh 14,1 f.f)

Ut fra tekstene i GT ser det ikke ut for at det er noe skille mellom de ugudelige og de rettferdige i dødsriket i GT. Det er likevel tydelig at de troende i GT dør i håpet om at de en dag skal bli befridd fra dødsriket.

Sal 49:16 Men Gud skal forløse min sjel fra dødsrikets vold, for han vil ta meg til seg. Sela.

Salme 16,10 Jesaja 26,19 Salme 73,24

3) EPOKE 2 DØDSRIKET FRA LANGFREDAG TIL PÅSKEDAG

Da Jesus dør på Golgata og alt er fullbrakt flyttes fokus i frelsesverket fra korset til dødsriket for et par dager. Jesus var død og ble gravlagt. Døden betyr ikke at vi slutter å eksistere, så mens Jesu kropp ble begravet for han i ånden ned til dødsriket. Der forkynte han sin seier på korset. For de ugudelige i dødsriket ble da den endelige dom bekreftet, for de rettferdige var utfrielsen kommet. *1. Pet 4,6* *(Ef 4,9)*

1Pet 3:18-19 For også Kristus led én gang for synder, en rettferdig for urettferdige, for å føre oss fram til Gud, han som led døden i kjødet, men ble levendegjort i Ånden. I denne gikk han også bort og prekte for åndene som var i varetekt…

Påskedag brøt Jesus ut av døden og dødsrikets makt og vold. Slik ble han den som har kontroll over døden og dødsriket. Der djevelen før hadde "dødens velde" er det nå Jesus som regjerer. Med seg ut av dødsriket tok han alle de som i GT var døde i troen på Gud og på den kommende frelseren. Dette ble "markert" ved at flere døde for en kort stund sto opp og gikk inn i Jerusalem og viste seg for folk. *Sal 49:16 Heb 2:14 Åp 1:18 Matt 27: 52*

4) EPOKE 3 - DØDSRIKET ETTER PÅSKDAG

Etter påskedag er alt som gjelder døden og dødsriket forandret. Djevelen har ikke lenger noen makt over døden og de døde slik som tid ligere . Nå er det nye tider. *(Hebr. 2,14).*

a) Jesus bestemmer

Åp 1:18 Frykt ikke! Jeg er den første og den siste og den levende. Jeg var død, og se, jeg er levende i all evighet. Og jeg har nøklene til døden og dødsriket.

Det er Jesus som bestemmer over døden og over hva som skjer med de døde. Han bestemmer når vi skal dø og hvor vi skal tilbringe vår evighet. Dette skal bekreftes i den endelige dom, men utfallet er klart i dødsøyeblikket.

Salme 31,16 Salme 139,16 1Sam 2:6 Lukas 16,19 f.f.

b) Dødsriket er delt i to rom

"Mellomtilstanden" kalles ofte perioden fra et menneske dør og til oppstandelsen på dommens dag. Etter påskedag er dødsriket delt i to rom som er adskilt med en dyp avgrunn. De som dør i troen på Jesus kommer til "paradis" (også kalt "Abrahams fang"). De som dør uten troen på Jesus kommer til "dødsriket". Dette er de to venterommene til himmelen og helvete. I dødsriket er det pinefullt å være. I paradis er det godt å være (så mye, mye bedre) og de troende er sammen med Jesus ("hjemme hos Herren").

Lukas 16,19 f.f. Lukas 23,43 2Kor 5:6-9 Fil 1,21 f.f. Fil 1,23 (så mye, mye bedre)

5) EPOKE 4 - DØDSRIKET I EVIGHETEN

Når Jesus kommer igjen for å dømme alle mennesker skal dødsriket gi fra seg alle de døde og alle mennesker skal samles for Guds store domstol *(Åp 20,11 f.f. og Matt 25,31 f.f.).*

Den dagen står en kristen foran domsstolen glad, trygg og frimodig på grunn av Jesus *(1. Joh 4,7 Malaki 3,16 – 4,3).*

Åp 20:13-14 Havet gav tilbake de døde som var i det, og døden og dødsriket gav fra seg de døde som var i dem. Og de ble dømt, hver etter sine gjerninger. Og døden og dødsriket ble kastet i ildsjøen. Dette er den annen død: ildsjøen.

Når dommen er over og alle har fått "anvist" plass enten i himmelen eller helvete (det er ingen mennesker verken i himmelen eller fortapelsen før dommedag) blir også døden, dødsriket, antikrist og djevelen kastet i fortapelsen. Mens denne forsegles for evig går/danser/løper en samlet kristen menighet jublende inn i himmelen (den nye himmel og den nye jord). DA er vi endelig fremme, DA er vi virkelig "hjemme i himlen". *Åp 21, 1-4 Malaki 4, 1 f.f.*

"Oh when the saints go marching, oh Lord I want to be in that number when the saints go marching in"

6) KONTAKT MED DE DØDE

a) Døden er en absolutt grense

Døden er en absolutt grense vi som mennesker både må og skal respektere. Selv om Gud kan vekke opp døde (og apostlene noen få ganger gjorde det) er ikke det noe vi skal gjøre eller prøve på. For den som dør i troen på Jesus er paradiset så mye bedre enn livet her at å bli kalt tilbake vil være rett og slett en grusom nedtur. For de som dør uten Jesus er det ingen ny sjanse til frelse *(Luk 16,31).* Ingen døde har dokumentert blitt oppvekt fra de døde siden apostlenes dager.

b) Strengt forbudt i GT å kontakte de døde

Det var strengt forbudt å kontakte de døde i GT, det ble straffet med døden. Kong Saul mante fram profeten Samuel fra dødsriket og ble straffet fryktelig for det.

1. Samuelsbok 28 3. Mosebok 19,31 3. Mosebok 20.6 3.Mosebok 20,6 (dødsstraff)

c) De døde kan ikke kontaktes – men det er ikke bare tull og tøys når noen kontakter de døde

Siden Jesus har nøklene til døden og dødsriket kan ikke de døde kontaktes, de er innelåst. De som er i dødsriket har heller ingen oversikt/interesse for det som skjer med de levende på jorden. Om Gud noen ganger lar de troende i paradis få se hva som skjer med oss på jorden tier Bibelen om. I dag er det mange som tilbyr kontakt med de døde, både gjennom tv-program som (Åndenes makt etc.) og på andre måter. *Fork 9,5 Salme 88, 12-13*

Tre ting som er verdt å lese i forlengelsen av dette temaet:

SPØKER DET? Av generalsekretær Erik Furnes, Indremisjonsforbundet

Jeg vil tro jeg ikke er alene om å synes at alle disse TV-seriene om spiritisme og kontakt med avdøde er uhyggelige. Men det er visstnok veldig mange som finner temaet facinerende, og mediene melder også om forunderlige ting som skjer rundt omkring i riket. Noen og enhver kan undre seg om spøkelser likevel finnes. For den som leser i Bibelen, er det likevel rettledning å få.

I *1.Sam. 28* leser vi om Saul som oppsøkte en spåkvinne i En-Dor, og fikk henne til å mane fram den avdøde profeten Samuel. "Hvorfor har du hentet meg opp?", spurte Samuel. De døde var altså i dødsriket, i underverdenen, Abrahams fang. Her var alle som døde i den gamle pakt. Men hvorfor havnet alle de troende i den gamle pakts tid i dødsriket? Hvorfor gikk de ikke til Paradis, slik den frelste røver på korset gjorde, og alle troende etter ham? Fordi djevelen hadde dødens velde *(Hebr.2,14)* og fordi veien inn til helligdommen ennå ikke var åpnet *(Hebr. 9,8).*

I *Lukas 11:14ff* taler Jesus om makten over onde ånder. Bare så lenge djevelen voktet sin egen gård (dødsriket) var det i virkeligheten mulig å mane fram døde. Etter at en som er sterkere enn ham har overvunnet ham, kan noe slikt ikke skje. Og endelig har vi ordene fra den triumferende Jesus Kristus i *Joh.Åp.1,18*, der han sier at han nå har nøklene til døden og dødsriket! Fordi nøklene nå er i Herrens hånd, går ingen troende ved døden ned i dødsriket, men opp og inn i herligheten *(2.Kor.5,8, Fil 1,23).* Og jeg tror de nøklene er i trygge hender!

Men er det da ufarlig å holde på med spiritisme? Er det ikke sant at det har skjedd uforklarlige ting når noen søker kontakt med døde? Og vi må svare: Jo, men det er ikke døde en får kontakt med. Bibelen lærer oss nemlig at Satan og hans englehær har en viss frihet *(Ef.2,2 og 6,12)*, og at Satan kan stå fram i skikkelse av en lysets engel *(2.Kor. 11,14).* Derfor vil det være klart at hans tjenere i åndeverdenen kan skape seg om og opptre i skikkelse av en avdød. Når stadig flere i vårt folk takker Gud farvel, og i stedet åpner opp for åndeverdenen, vil en høste fruktene av det. Det er massevis av eksempler på at mennesker har kommet i redselsfulle sjelelige og åndelige lidelser som en følge av at de lot seg beherske av en satanisk ånd. Vi befinner oss hele tiden i et åndelig minefelt, og vi gjør klokt i å ikke undervurdere fienden. Så la oss derfor legge inn et godt ord om tryggheten hos Seierherren fra Golgata.

EN VELYKKET SEANSE - FRA BOKA "TRE VERDENER" av J.F. Løvgren (utgitt i 1945)

VI tar også med et utdrag fra boka "Tre verdener". Det unge ekteparet Varda og Erik vil ikke ha noe med kristen tro å gjøre. Så dør Erik på sjøen og Varda begynner å engste seg om det likevel finnes en fortapelse slik de kristne sier, og hun er bekymret for hvordan Erik har det nå når han er død. Så får hun tilbud av bokselgeren Viul om å delta i en senanse for å komme i kontakt med sin avdøde mann:

Det var natt i kirkebygda. Ute tumlet en skokk av vonde ånder rundt huset, ville og grådige. Inne sto det en enslig stol i en ring av andre stoler. Kvinnen tok plass i den og de andre satte seg i en sirkel rundt henne. Diul slukket alt lys, de gav hverandre hendene. …demonene var parat.. de blandet seg usynlig med menneskene… mediumet begynte å komme i trance, hennes sjel var tilgjengelig og en av demonen for inn i henne… *"Erik, Erik Viken",* kalte Diul sakte… *"Erik",* kalte han en gang til. Da sprang en klar, munter mannstemme frem i rommet: *"Ja, her er jeg*". Verda ga fra seg et hvinende skrik. "Spør han" befalte Diul, "spør". Så kom det fra Varda med en stemme som holdt på å dø, *"Hvordan har du det Erik"?* Eriks kjente stemme svarte*: "Å så godt, så godt Varda".* Det var så godt, all tvil slapp henne, Varda hadde fått fred. *.."Spør* "sa Diul igjen, *"spør". "Du lengter ikke, Erik"*spurte

Varda. *"Lengter nei, vi har det så moro her, vi går på besøk og ikke vær lei deg, snart kommer du også til dette deilige stedet"* svarte Erik. .. *"Lurer du på noe mer, Varda" spurte han". "Ja, kan jeg få seg deg"?* Mediet lå rolig, demonene gjorde et hastig sceneskifte og en annen av dem trådte i aksjon. *"Nå kommer jeg",* det var Eriks kjente stemme. Lyset ble blålig og en kropp ble synlig og plutselig strålte Eriks kjente ansikt dem i møte….." Utenfor husnovene danset djevlene muntert, de krøket seg i vriende latter, det hadde vært en usedvanlig vellykket seanse.

I KVÆLD BLEV DER BANKET PÅ HELVEDES PORT:

Salmedikteren N.F.S. Grundtvig gjendiktet i 1837 et dikt fra 600 tallet om Jesu besøk i dødsriket, diktet heter "I kvæld blev der banket på Helvedes Port". Teologien er ikke helt korrekt, men det er vel verdt å lese:

1.
I Kvæld blev der banket på Helvedes Port,
Så dundrer den rullende Torden,
Herolden var stærk og hans Budskab fuldstort,
Thi lyttede Alt under Jorden!
2.
Fra Himlen jeg melder nu Helvedes Kryb:
Fra Jorden nedstiger en Kæmpe,
Han springer i Gry over svælgende Dyb
For Gråd selv i Helved at dæmpe!
3.
Han vandrer på Gløder som Jomfru på Gulv,
Han tramper på Øgler og Drager,
Hug-Ormen Han knuser, og Helvedes Ulv
Han binder, mens Afgrunden brager!
4.
På Albu sig rejste hver Fange så brat,
Det kunde ej Djævle afværge,
Som Storme de hyled' i bælgmørke Nat,
Og fnøs som ildsprudende Bjerge!
5.
På Albu sig rejste hver Fange så brat,
Ej før blev i Helvede lyttet,
De lured' om Dag og de lured' om Nat,
De ænsed' ej Ilddrage-Spyttet!
6.
Og Tredie-Dagen, da Hel-Hanen goel,
Og Genfærd kom alle tilbage,
Da skinned' i Helvede Himmerigs Sol,
I Drømme slet ingen så Mage!
7.
Som Skyerne hvide med Stjerne-Hob bleg,
Gik Englene foran den Bolde,
Og brat som en Sol han fra Dybet opsteg,
Med guldrøde Skyer til Skjolde.
8.
I Helvede skinned' Guds Herligheds Glans,
Guldfarved de Djævle kulsorte,
Men Murene revned' for Stråler i Dans,
Af Hængsel fløj Helvedes Porte!
9.
Sig rejste de Fanger nu alle på Stand,
Men dog kun for dybt at nedknæle,
Velkommen, velsignet, vor Frelser-Mand!
Det lød fra utallige Sjæle!
10.
Nu "*Adam*, hvor er du?" blev hørt med en Røst,
Som Lærkens en Pindsedags-Morgen,
Da fødtes i Helved den evige Trøst,
Sin Hel-Sot fik Menneske-Sorgen!
11.
Da *Eva* tog Ordet, gik Frelseren nær,
Og sagde: min Søn og min Herre!
Jeg ene det voldte, at vi ligge her,
For jeg lod mig dåre, desværre!
12.
Den Slange, som krymper i Flammer sig nu,
Sig bugted' om Kløgt-Træets Grene,
Den glimred som Guld, og den skød mig i Hu:
Vi rådte for Verden alene!
13.
I råde for Himmel, I råde for Jord,
Så hvisled' den smigrende Stemme;
Da blege og bl vi til Helvede fór,
Langt andet vi fik at fornemme!
14.
Men er Du den Sæd, mig blev lovet til Bod,
Undfanget og født af en Kvinde,
Da falder ej Moder omsonst dig til Fod,
Forlades ej grusom herinde!
15.
Fra Sol-Øine milde to Tårer nu faldt,
Og underfuldt var det at skue,
Med dejlige Farver i Krone-Gestalt
Sig danned om *Eva* en Bue!
16.
Så kyssed' sin Moder Guds Herligheds Glans,
Til Under for alle de Døde,
Og op stod, som Dronning, med Regnbue-Krands
Skøn *Eva*, som angred' sin Brøde.
17.
Titusinde Mile end dybere ned
Sank Djævle, da *Eva* sig hæved',
De turde ej hyle, i Læbe sig bed,
Og sitred', så Jorderig bæved'!
18.
Fra Helvede steg nu den Herre så bold,
Ham fulgte så favr en Skare,
Som Solen på Skyer, han sattes på Skjold,
Profeterne alle ham bare!
19.
Triumph blev der nu, hvor kun Gråd hørtes før,
Kun Død sad i Helved bedrøvet,
Keruben oplod den forseglede Dør,
Skjold-Vagten sig kasted' i Støvet!
20.
Så herlig opstod på den tredie Dag
Vor Frelser, uskyldig korsfæstet,
Thi er det på Jord nu en Saligheds-Sag:
Guds Søn haver Helvede gæstet!